

Áratugur frá hruni: Umbætur í starfi Fjármálaeftirlitsins og verkefnin framundan

Unnur Gunnarsdóttir,
forstjóri
Fjármálaeftirlitsins

Fjármálakreppan 2008 leiddi í ljós alvarlega galla á lögum og reglum varðandi fjármálastarfsemi og því hvernig fjármálaeftirliti var háttað hér á landi og víða erlendis. Á þeim tíu árum sem síðan eru liðin hafa miklar umbætur verið gerðar á regluverki og umhverfi fjármálamarkaðarins á Íslandi, bæði að innlendu frumkvæði og vegna þátttöku Íslands í Evrópska efnahagssvæðinu. Starfsemi Fjármálaeftirlitsins hefur einnig breyst mikið á þessum tíma. Verkefnum hefur verið fjölgað og valdheimildir auknar með lögum. Þá hefur framkvæmd eftirlits tekið stakkaskiptum.

Í byrjun sumars 2018 komu út tvær skýrslur á vegum stjórnvalda sem fjalla að nokkru leyti um laga- og stofnanaumgjörð fjármálamarkaðarins og eftirlit með fjármálastarfsemi. Von er á þeirri þriðju, [Hvítbók um fjármálakerfið](#), síðar á þessu ári. Þessar nýútkomnu skýrslur eru annars vegar [skýrsla starfshóps um endurskoðun laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi o.fl.](#) og hins vegar [skýrsla starfshóps um endurskoðun á ramma peningastefnunnar](#). Útgáfa þessara skýrslna gefur tilefni til að rifja upp hvað gert hefur verið á síðustu árum til að efla og treysta faglegar undirstöður eftirlits með fjármálastarfsemi á Íslandi þannig að dreginn sé lærdómur af fjármálaáfallinu og að starfsemin standist alþjóðlegar kröfur um bestu framkvæmd. Einnig er tilefni til að skoða nánar þau viðfangsefni sem takast þarf á við á næstu misserum til að halda uppbyggingarstarfi á fjármálamarkaði áfram.¹

Úttekt á starfi Fjármálaeftirlitsins á bankamarkaði

Árið 2013 hóf Fjármálaeftirlitið undirbúning að úttekt Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (AGS) á fylgni stofnunarinnar við svokölluð kjarnaviðmið Basel-nefndarinnar um eftirlit á bankamarkaði ([Core Principles for Effective Banking Supervision](#)). Þetta var gert þrátt fyrir að Fjármálaeftirlitinu væri ljóst að enn væru nokkrir annmarkar bæði á regluverki fjármálamarkaðarins hér á landi og á eftirlitsframkvæmd stofnunarinnar á bankamarkaði.

Niðurstaða AGS, sem varðaði ýmist íslenska löggjöf eða framkvæmd eftirlits, lá fyrir í mars 2014. Þar kom fram að lágmarksviðmiðum var mætt (e. compliant) varðandi sjö kjarnaviðmið og nýu voru uppfyllt að verulegu leyti

(e. largely compliant), en 13 viðmið voru ekki uppfyllt að verulegu leyti (e. materially non-compliant). Þessar niðurstöður voru nýttar til að kortleggja ítarlega hvar gera þyrfti úrbætur, þeim var forgangsraðað og á grundvelli þeirrar vinnu ráðist í umfangsmikil úrbótaverkefni sem nú er að mestu lokið. Þá var ábendingum komið til fjármála- og efnahagsráðuneytis um nauðsynlegar lagabreytingar svo viðmiðunum yrði mætt.

Niðurstöður úttektarinnar og umbótaverkefnin

Þeim athugasemdum sem AGS setti fram, með hliðsjón af kjarnaviðmiðum Basel-nefndarinnar, vegna eftirlits á bankamarkaði má skipta í nokkra meginflokka:

Áhættumiðað eftirlit

Í fyrsta lagi lagði AGS á það áherslu að aðferðafræði Fjármálaeftirlitsins við eftirlit á bankamarkaði yrði breytt og að innleidd yrði að fullu aðferðafræði áhættumiðaðs eftirlits (e. risk based supervision). Innleiðing þess hefur verið umfangsmesta umbótaverkefni stofnunarinnar síðustu árin. Verkefninu er lokið, en þróun aðferðafræðinnar er og verður viðvarandi verkefni. Öll eftirlitsstarfsemi Fjármálaeftirlitsins er nú áhættumiðuð en í því felst að aðilum undir eftirliti er raðað með kerfisbundnum hætti í flokka eftir áhrifavægi sem byggir á mati á því hvaða afleiðingar rekstrarstöðvun þeirra hefði fyrir hagsmuni viðskiptavina, almennings og fjármálakerfisins í heild og þar með fjármálastöðugleika. Flokkun eftir áhrifavægi, ítarlegt áhættumat og almenn greining á áhættu í rekstri eftirlitsskyldra aðila stýrir nú eftirlitsstarfsemi Fjármálaeftirlitsins að stórum hluta og mótar verkáætlun þess. Þá er nú lögð mun ríkari áhersla en áður á greiningu viðskiptalfkana eftirlitsskyldra aðila og eftirlit með stjórnarháttum. Fjármálaeftirlitið hefur auk þess smíðað hugbúnað til að halda utan um áhættumatskerfi stofnunarinnar.

Fjölmargar lagabreytingar lagðar til

Í öðru lagi lagði AGS til að gerðar yrðu fjölmargar lagabreytingar, einkum á lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og lögum nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, en þau síðarnefndu eru almenn löggjöf um starfsemi Fjármálaeftirlitsins. Með

¹ Sjá einnig ítarlegri umfjöllun: Jón Þór Sturluson. (2018). Post-crisis regulation and supervision of Icelandic banks. Í Sigurjonsson, Schwarzkopf og Bryant (rits.), The Return of Trust?: Institutions and the Public after the Icelandic Financial Crisis.

samþykkt laga nr. 57/2015 og 96/2016, sem breyttu lögum nr. 161/2002, hefur í meginatriðum verið orðið við ábendingum AGS frá 2014, en með lagabreytingunum var m.a. innleidd svokölluð CRD IV tilskipun Evrópu-sambandsins (e. Capital Requirements Directive). Ábendingarnar vörðuðu m.a. innleiðingu eiginfjárauka (e. capital buffers), skýrari reglur um viðskipti við tengda aðila, skýrari umgjörð fyrir áhættumiðað eftirlit og auknar valdheimildir í tengslum við slíkt eftirlit. Enn á þó eftir að ljúka lagasetningu vegna innleiðingar á svokallaðri BRRD tilskipun sem fjallar um endurbætur og slit fjármálafyrirtækja, en von er á lagafrumvarpi vegna þess á vorþingi 2019.

Hvað varðar lög nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi hefur enn ekki verið ráðist í nauðsynlega heildarendurskoðun þeirra. Undirbúningur þess stendur yfir og leggur starfshópurinn sem skilaði skýrslu um endurskoðun laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi o.fl. til fjölmargar breytingar á ákvæðum laganna m.a. þannig að þau samræmist betur kjarnaviðmiðum Basel-nefndarinnar um eftirlit á bankamarkaði.

Reglusetningarheimildir Fjármálaeftirlitsins

Í þriðja lagi snéru athugasemdir AGS að útgáfu Fjármálaeftirlitsins á reglum og leiðbeinandi tilmælum fyrir fjármálafyrirtæki um viðmið, staðla og verklag sem Fjármálaeftirlitið leggur til grundvallar og starfar eftir við mat á því hvort áhættustýring og stjórnarhættir fjármálafyrirtækja teljist fullnægjandi. Fjármálaeftirlitið hefur orðið við þessum athugasemdum og m.a. gefið út 3. útgáfu [Almennra viðmiða um aðferðafræði vegna könnunar- og matsferlis hjá fjármálafyrirtækjum](#), auk þriggja viðauka við þau sem fjalla ítarlega um viðmið Fjármálaeftirlitsins við mat á einstökum áhættuþáttum og aðferðum við ákvörðun um eiginfjárauka.

Undir þessum lið gerði AGS einnig tillögu um að Fjármálaeftirlitinu yrðu fengnar skýrari og víðtækari heimildir til þess að gefa út bindandi reglur til að tryggja tímanlegar breytingar á viðeigandi eftirfylgni með varúðarreglum, þ.e. að Fjármálaeftirlitið fengi með lögum opna heimild til að setja bindandi reglur telji stofnunin þörf á. Slíkt telst þó vart samrýmast íslenskri réttarhefð og er niðurstaða [starfshóps um endurskoðun laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi o.fl.](#) að ekki þyki ástæða til

að útvíkka reglusetningarheimildir Fjármálaeftirlitsins með þessum hætti. Fjármálaeftirlitinu er þegar heimilt að skýra og leiðbeina með almennum hætti um framkvæmd og túlkun lagaákvæða.

Ein þeirra tillagna sem starfshópur um endurskoðun laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi o.fl. leggur til er að bætt verði við ákvæði í lög nr. 87/1998 sem heimili Fjármálaeftirlitinu að forgangsraða verkefnum með svipuðum hætti og Samkeppniseftirlitið hefur heimildir til á grundvelli 3. mgr. 8. gr. laga nr. 44/2005 (Samkeppnislög).²

Gæðamál og umbætur á vettvangsathugunum

Fjórði flokkur ábendinga AGS snéri að gæðakerfi stofnunarinnar, einkum gerð verkferla og vinnulýsinga fyrir starfsmenn. Frá 2012 hefur verið unnið markvisst að því að styrkja gæðakerfi og innri ferla Fjármálaeftirlitsins. Til viðbótar við umfangsmiklar endurbætur á verkferlum og vinnulýsingum hefur mikil vinna verið lögð í gerð eftirlitshandbókar fyrir starfsfólk þar sem ítarlega er fjallað um einstaka áhættuþætti í starfsemi fjármálafyrirtækja og mat á þeim. Þessu til viðbótar er nú unnið að gagngerum endurbótum á verklagi við vettvangsathuganir Fjármálaeftirlitsins með aðkomu sérfræðinga Evrópska seðlabankans.

Fjármálaeftirlitið hefur þannig brugðist við þeim athugasemdum sem AGS gerði við eftirlitsframkvæmd stofnunarinnar á bankamarkaði. Þá hefur Fjármálaeftirlitið átt gott samstarf við fjármála- og efnahagsráðuneytið um þær lagabreytingar sem AGS og stofnunin telur nauðsynlegar til að mæta kjarnaviðmiðum Basel-nefndarinnar um eftirlit á bankamarkaði. Þó er ólokið við að gera breytingar á rammalöggjöf Fjármálaeftirlitsins nr. 87/1998 til að mæta athugasemdum AGS frá 2014 en það er vitaskuld á forræði ráðherra og Alþingis.

Alþjóðleg viðmið um bestu framkvæmd

Það er hins vegar alls ekki svo að umrædd úttekt AGS á eftirliti Fjármálaeftirlitsins á bankamarkaði sé upphaf og endir þess umbótastarfs sem Fjármálaeftirlitið hefur lagt upp í, heldur er úttektin og þau umbótaverkefni sem ráðist hefur verið í á grundvelli hennar aðeins einn þáttur í enn stærra verkefni. Þannig hefur Fjármálaeftirlitið stefnt að því um nokkurra ára skeið að fá AGS til að framkvæma svokallað **FSAP mat** (Financial Sector Assessment Program) á íslenska fjármálakerfinu. Þreifingar í þá veru eru þegar

² 3. mgr. 8. gr. laga nr. 44/2005 (Samkeppnislög): „Samkeppniseftirlitið tekur ákvörðun um það hvort erindi sem berst stofnuninni gefi nægar ástæður til rannsóknar. Við afgreiðslu mála samkvæmt lögum þessum er Samkeppniseftirlitinu heimilt að raða málum í forgangsraða.“

hafnar enda er úttektin stór í sniðum og undirbúningur hennar tímafrekur. Vonir standa til að hægt verði að ljúka þessu mati á árunum 2020-2021. FSAP matið er heildstætt og ítarlegt mat á fjármálakerfinu í heild, þ. á m. öllum þáttum fjármálaeftirlits og þjóðhagsvarúðar. Áður en hægt er að ganga til samstarfs við AGS um að hefja matið þarf hins vegar að ljúka við sjálfsmat og mat á fylgni stofnunarinnar við alþjóðleg viðmið um bestu framkvæmd eftirlits á öðrum mörkuðum en bankamarkaði, þ.e. váttrygginga-, lífeyris- og verðbréfamörkuðum.³ Það er nú í undirbúningi og í kjölfarið verður eftir atvikum ráðist í sambærileg umbótaverkefni og ráðist var í á bankamarkaði. Ljóst er þó að þessi verkefni verða mun minni að umfangi þar sem stærstu umbætur síðustu ára, svo sem innleiðing áhættumiðaðs eftirlits, bætt gæðastjórnun, breytt verklag við vettvangsathuganir o.fl. hafa náð til allrar eftirlitsstarfsemi stofnunarinnar. Þá er nauðsynlegt að ljúka innleiðingu áðurnefndrar BRRD tilskipunar um endurbætur og slit fjármálafyrirtækja áður en FSAP úttekt fer fram og gera breytingar á lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, einkum ákvæðum um sjálfstæði Fjármálaeftirlitsins, markmiðsákvæði laganna og fleiri ákvæðum.

Leggja þarf mat á fyrirkomulag þjóðhagsvarúðar

Eitt þeirra atriða sem sérstaklega eru tekin til skoðunar við FSAP mat er vöktun kerfisáhættu, stofnanaumgjörð fjármálastöðuleika og beiting þjóðhagsvarúðartækja. Frá því að lög nr. 66/2014 um fjármálastöðugleikaráð tóku gildi hefur vöktun kerfisáhættu verið kerfisbundin og regluleg hér á landi og óhætt að fullyrða að mikið framfaraskref hafi verið tekið í þessu efni með setningu laganna. Líkt og alls staðar annars staðar er framkvæmd svokallaðrar þjóðhagsvarúðarstefnu (e. macro-prudential policy) þó enn í mótun. Lítil alþjóðleg reynsla er komin á beitingu þjóðhagsvarúðartækja og áhrif þeirra og virkni að einhverju leyti óþekkt. Þjóðhagsvarúðarstefnan, beiting þjóðhagsvarúðartækjanna og það stofnanafyrirkomulag sem valið er til vöktunar kerfisáhættu og framkvæmdar stefnunnar þarf því að koma reglulega til endurskoðunar. Í aðdraganda FSAP matsins væri æskilegt að fram færi á vegum stjórnvalda heildstætt mat á reynslunni af framkvæmd laga nr. 66/2014 um fjármálastöðugleikaráð auk þess sem úrbótatækifæri á stofnanafyrirkomulagi þjóðhagsvarúðar og beitingu þjóðhagsvarúðartækja væri kortlögð með faglegum og skipulegum hætti.

Stofnanaumgjörð fjármálaeftirlits

Þrátt fyrir nokkrar umbætur á stofnanaumgjörð fjármálaeftirlits hér á landi á umliðnum árum, einkum með stofnun kerfisáhættunefndar og fjármálastöðugleikaráðs, kann að vera ástæða til að endurskoða hana í ljósi þróunar fjármálakerfisins, mikilla breytinga á regluverki fjármálamarkaðarins og með hliðsjón af þeirri reynslu sem þegar er fengin af fyrirkomulagi þjóðhagsvarúðar og beitingu þjóðhagsvarúðartækja.

Í áðurnefndum skýrslum, [skýrslu starfshóps um endurskoðun laga um opinbert eftirlit með fjármála-starfsemi o.fl.](#) annars vegar og [skýrslu starfshóps um endurskoðun á ramma peningastefnunnar](#) hins vegar, birtast ólíkar hugmyndir um framtíðarfyrirkomulag stofnanalegrar umgjörðar eftirlits með fjármálastarfsemi hér á landi.

Starfshópur um endurskoðun á ramma peningastefnunnar leggur til að „Seðlabanki Íslands [skuli] vera einn ábyrgðaraðili fyrir þjóðhagsvarúð og eindarvarúð, og hafa yfirumsjón með greiningu, ákvörðun og beitingu allra þjóðhagsvarúðartækja.“ Í þessari tillögu felst sameining meginþorra starfsemi Fjármálaeftirlitsins við Seðlabanka Íslands, þó sameiningin sé að öðru leyti ekki mikið útfærð eða útskýrð í skýrslunni.

Draga má þá ályktun að það stofnanafyrirkomulag sem skýrsluhöfundar hafa í huga sé sambærilegt við [eina af þeim lausnum sem AGS hefur lagt til fyrir Ísland](#). Í Bretlandi og víðar (Ástralíu, Suður-Afríku) þekkist fyrirkomulag, sem hefur verið nefnt tveggja-toppa fyrirkomulag (e. twin peaks model). Þá fer seðlabanki með allt varúðareftirlit (e. prudential supervision) á fjármálamarkaði, vaktar kerfisáhættu og beitir þjóðhagsvarúðartækjum, en önnur stofnun hefur eftirlit með viðskiptaháttum á fjármálamarkaði (e. conduct supervision). Almenn má þó segja að í þeim ríkjum sem Ísland er jafnan borið saman við á þessu sviði, svo sem hinum Norðurlöndunum og almennt í Evrópu, þekkist þetta fyrirkomulag ekki, enda eru skilin á milli varúðareftirlits og viðskiptaháttaeftirlits ekki alltaf ljós. Því fylgir meðal annars sú hættu að verkefni annað hvort skarist eða að þeim sé ekki sinnt.

Á Bretlandi var ákveðið að breyta stofnanafyrirkomulagi eftirlits á fjármálamarkaði árið 2011 og taka upp tveggja-toppa fyrirkomulag. Bretar eru eina þjóðin innan Evrópusambandsins með slíkt fyrirkomulag ef frá eru talin nokkur ríki sem eru þátttakendur í myntbandalaginu og sameiginlegu bankaeftirliti Evrópska seðlabankans (Single

³ Á váttryggingamarkaði gefur IAIS út slík viðmið, á lífeyrismarkaði gefur IOPS (sem er á vegum OECD) út slík viðmið og IOSCO á verðbréfamarkaði.

Supervisory Mechanism og Single Resolution Mechanism).

Í Danmörku, Noregi, Svíþjóð og Finnlandi fer sérstakt fjármálaeftirlit með varúðar- og viðskiptaháttaeftirlit með bönkum og öðrum fyrirtækjum á fjármálamarkaði. Að Finnlandi undanskyldu er fyrirkomulagið á Norðurlöndunum því ekki ósvipað því sem tíðkast hér á landi, en Finnland tilheyrir myntbandalagi Evrópu og nánú samstarfi á bankamarkaði (Banking Union). Danmörk og Svíþjóð hafa ekki gengið í myndbandalagið og því hefur Seðlabanki Evrópu og aðrar stofnanir ESB ekki sama eftirlitshlutverk á fjármálamarkaði þar og í Finnlandi.

Einn reginmunur er þó á fyrirkomulagi eftirlits á fjármálamarkaði hér á landi og á Norðurlöndunum. Eftirlit með lausafé lánastofnana er á hendi fjármálaeftirlitanna á Norðurlöndunum en hér á landi er það á hendi Seðlabankans gagnvart lánastofnunum en á hendi Fjármálaeftirlitsins gagnvart öðrum fjármálafyrirtækjum. Slík verkaskipting þekktist nær hvergi á annars staðar, þ.e. að slíta einn anga eftirlits með lánastofnunum frá þeirri stofnun sem almennt ber ábyrgð á eftirliti með þeim. Þetta sérstaka fyrirkomulag hér á landi hefur sætt gagnrýni, m.a. af AGS, og er ein ástæða þess að AGS hefur lagt til endurskoðun á stofnanafyrirkomulagi fjármálaeftirlits hér á landi.

Athygli vekur að þótt [starfshópur um endurskoðun á ramma peningastefnunnar](#) leggi til að „öll þjóðhagsvarúðartækin og varúðareftirlit (verði) færð undir einn og sama hattinn“ þ.e. til Seðlabanka Íslands“ og að „Seðlabanki Íslands (skuli) vera einn ábyrgðaraðili fyrir þjóðhagsvarúð og eindarvarúð [...]“ er tillaga starfshópsins ekki lögð fram á þeim forsendum að leysa þurfi fyrirkomulag eindarvarúðar, heldur einungis á forsendum þess að öll beiting þjóðhagsvarúðartækja þurfi að vera á einni hendi að mati hópsins. Enga umfjöllun er að finna í skýrslu hópsins um lausafjárefirlit með lánastofnunum, né aðra umfjöllun um fyrirkomulag og þróun eindarvarúðar. Í tillögu starfshópsins felst jafnframt að „Fjármálaeftirlitið mun áfram gegna hlutverki eftirlitsaðila á markaði“. Ekki er nánari lýsing á hvað í því felst, hvort til dæmis sé átt við eftirlit með verðbréfamarkaði einvörðungu. Þá er lagt til að Seðlabankinn beri ábyrgð á eftirliti með skuggabankamarkaði en engu lýsingu er að finna á því við hvað er átt. Engin umfjöllun er um váttryggingaeftirlit, eftirlit með lífeyrissjóðum eða með ýmsum smærri aðilum sem veita fjármálaþjónustu.

[Starfshópur um endurskoðun laga um opinbert](#)

[eftirlit með fjármálastarfsemi o.fl.](#) leggur aftur á móti til að eftirlit með lánastofnunum verði á einni hendi, þ.e. á hendi Fjármálaeftirlitsins. Hópurinn leggur því til að tekið verði upp sambærilegt stofnanafyrirkomulag og þekktist á Norðurlöndunum og að eftirlit með lausafé lánastofnana færist til Fjármálaeftirlitsins.

Nýr veruleiki á fjármálamarkaði

Í kjölfar fjármálakreppunnar 2008 var ráðist í heildarendurskoðun á evrópsku regluverki á fjármálamarkaði. Nú sér fyrir endann á þeirri endurskoðun og innan fárra ára verður lokið við að innleiða í íslensk lög þær reglugerðir og tilskipanir sem smíðaðar hafa verið í Evrópu sem viðbragð við fjármálakreppunni. Þessi heildarendurskoðun evrópska regluverksins hefur þegar gjörbreytt umhverfi fjármálamarkaðarins á Íslandi í veigamiklum atriðum sem og starfsemi, valdssviðum og valdheimildum Fjármálaeftirlitsins. Á þetta jafnt við á bankamarkaði, váttryggingamarkaði og verðbréfamarkaði. Fjármálaeftirlitið hefur þurft að aðlaga sig að þessum breytta veruleika og mun halda því áfram næstu árin. FSAP mat AGS verður prófsteinn á hvernig Fjármálaeftirlitinu hefur tekist til, um leið og það mun gefa vísbendingar um hvar gera megi betur og halda uppbyggingarstarfinu áfram.

Þegar þessum stóru áföngum er að mestu lokið, þ.e. þegar yfirstandandi innleiðingarhrinu nýrra gerða ESB á fjármálamarkaði og FSAP mat AGS hefur farið fram, væri athugandi að leggja mat á stöðu og hlutverk Fjármálaeftirlitsins til framtíðar. Eðlilegt væri að slíkt mat tæki einnig til reynslunnar af framkvæmd laga nr. 66/2014 um fjármálastöðugleikaráð, en ekkert slíkt mat hefur enn farið fram á vegum stjórnvalda. Grundvallarbreytingar á stofnanaumgjörð eftirlits á fjármálamarkaði geta komið til álitu við slíkt mat, en mikilvægt er að ef ráðist verður í breytingar verði það gert að vel athuguðu máli og gætt að því að glata ekki því sem áunnist hefur á síðustu árum.

Allar þær endurbætur á lögum, reglum og eftirlitsframkvæmd sem hafa þegar komið til framkvæmda og eru í undirbúningi eru gerðar að yfirveguðu ráði. Mikið samstarf á sér stað á Evrópuvettvangi og alþjóðlega í þeim tilgangi meðal annars að stjórnvöld miðli þekkingu á milli landa og til að ná samræmi og gagnsæi í kröfum til fyrirtækja á fjármálamarkaði. Reglur eru ítarlegri og eftirlit meira en þekktist á árum áður. Spurt er hvort kröfur séu orðnar of íþyngjandi og hvort með þeim sé verið að fyrirbyggja síðasta áfall. Svárið við því er að enginn veit

enn hvernig næsta áfall ber að eða hvenær það verður. Aftur á móti er víst að fyrirtækin eiga auðveldar með að standast ágjöf þegar þau uppfylla allar þær kröfur sem gerðar eru til þeirra núna, m.a. um gæði og hlutfall eigin fjár. Fjármálaeftirlit í dag er jafnframt mun framsýnna en það var í aðdraganda hrunsins, svo sem með ítarlegri skoðun á viðskiptaáætlun banka og stjórnarháttum þeirra og reglulegum úrbótakröfum á þeim sviðum. Álagspróf þar sem horft til mögulegra áfalla í framtíðinni er einnig óaðskiljanlegur hluti eftirlits með bönkum í dag.

Á sama tíma og unnið er hörðum höndum að því að innleiða í íslenska löggjöf og eftirlitsframkvæmd ítarlegri og strangari reglur breytist tæknin hratt. Að einhverju leyti hafa fyrirmyndir okkar að leikreglum markaðarins þegar tekið mið af tæknibreytingum en að öðru leyti ekki enn. Alltaf má gera ráð fyrir að það taki löggjafann nokkurn tíma að ná utanum breytingar þegar þær gerast hratt eins og nú um stundir. Fjármálaeftirlitið leitast við að aðlaga starfsemi sína og þekkingu að breytingum í tækni og starfsemi á fjármálamarkaði. Það eru því bæði spennandi og krefjandi tímar nú þegar 20 ár eru senn liðin frá stofnun Fjármálaeftirlitsins!